

STASJONÆR ENERGI – PRIORITERTE PROSJEKTER I PERIODEN 009 - 2014

TILTAK OG VIRKEMIDLER KOMMUNEN ER VILLIG TIL Å BRUKE FOR Å REDUSERE UTSLIPPENE, OGSÅ RESTRIKTIVE:

Tiltakene og virkemidlene er mer detaljert beskrevet i søknaden. Det framgår at man er kommet på ulike stadier/faser: **a)** utredning/vurdering, **b)** konkretisering, forprosjekt, prosjektering og **c)** under gjennomføring

	Fase a)	Fase b)	Fase c)
FREDRIKSTAD			
2.1. Egen avdeling etablert for enøk-relaterte prosjekter i kommunale bygg			X
2.2. Skal etableres egen avdeling for drifting av kommunale bygg		X	
2.3. Grunnvannsvarmepumpe i flere sykehjem		X	X
2.4. Pelletskjel i et sykehjem			X
2.5. Energisertifisering av kommunale bygg over 100.000 kWh		X	X
2.6. Miljøfyrtårnsertifisering av kommunale virksomheter		X	X
2.7. Utvidelse av forbrenning og fjernvarmeområde (ikke nevnt i søknad)		X	
<u>Forslag til samarbeidsområder med staten/framtidens byer:</u>			
2.8. Nettselskapenes monopolsituasjon og uforutsigbar nettleiepolitikk knyttet opp mot kommunens budsjetter, forslag til investeringer, mv.			
2.9. Utvikling av Enovas støtteordninger for å redusere nedbetalingstiden for omlegging av energiløsninger i bygg til mer fremtidsrettede langlivede løsninger.			
SARPSBORG			
2.1 Krav om energi- og effektbudsjett for nybygg over en viss størrelse			X
2.2 Økt kontroll og eventuell avstengning av oljefyringsanlegg med lav virkningsgrad			X
2.3 Krav om vannbåret anlegg i større kommunale bygg over 500 m2			X
2.4 Fjernvarmeanlegg i sentrum – spillevarme - Bio Varme – ferdig 2013		X	
2.5 Fjernvarmeanlegg Sarpsborg Vest – v.pumpe, flis og pellets	X		
OSLO			
2.1 (S1) Skjerpede energirammer for nybygg; -50% lavere enn eksisterende krav(TEK97)	X		X
2.2 (S2)Enøk i eksisterende bygg; tilsvarende -7% energisparing i hele bygningsmassen		X	
2.3 (S3)Vannbåren varme i alle bygg større enn 250 m2, nybygg og vesentlig rehabilitering			X
2.4 (S4)Forsert fjernvarmeutbygging med 1000 GWh varme/år. Konvertere til større andel fornybart samt øke antall tilknyttede bygninger			X
2.5 (S5)Konvertering fra oljekjeler til bioenergi; Utfasing av fossile energikilder innen 2020	X		X
2.6 (S7)Utskifting av gamle vedovner med mer effektive og rentbrennende vedovner.	X		
2.7 Utrede hvordan man kan stille krav om høy energieffektivitet i bygninger (ENØK-meld.)			X
2.8 Utrede muligheten for etablering av større biobrenselanlegg, "kraftvarme".	X		X
2.9 Miljøsertifisering av off. og priv. virksomhet Energieffektivitet i kommunale bygg – passiv/lavenergi; energiregnskap for boligselskap			
2.11 Energisertifisering ved omsetning av boliger – forsøksordning			
BÆRUM			
2.1 Bruk av pbl til å kreve miljøhensyn i arealplaner og utbyggingsavtaler			
2.2 MOP for off. og priv. bygg over 1000 m2, krav om miljøplan og -regnskap			
2.3 Ved oppvarming og annen energibruk skal vektlegges enøk og CO2-nøytrale energikilder	X		
2.4 Miljøforskriftene for Fornebu skal gjelde generelt for nye bygg	X		
2.5 Utarbeide veileder for varmepumper	X		
2.6 Utvidelse av fjernvarmeområdet for Sandvika/etablering av nytt fjernvarmeanlegg Franzefoss/Vøyenenga	X		
2.7 Nye utbyggingsområder skal baseres på vannbåren varme og miljøvennlig energikilde,	X		

varmepumpe basert på jordvarme eller vann skal benyttes ved nye byggefelt og større utbyggingsprosjekter	X		
2.8 Byggesaksgebyr fratreges ved ombygging til miljøvennlige løsninger			
2.9 Kommunal eiendomsmasse skal ha vannbåren varme i alle bygg, og nedtrappingsplan for de som ikke har det	X		
2.10 Utarbeide egne ordning for tilskudd til enøk i boliger	X		
2.11 Vurdere ordning der overskuddsstrøm produsert med alternative energikilder kan selges dyrere enn vanlig strøm i regionen	X		
	X		
DRAMMEN			
2.1 Utvidelse av fjernvarme, bygge varmepumpesentral basert på sjøvarme			X
2.2 Varme fra metangass, Lindum			X
2.3 Enøk og energistyring i kommunale bygg			X
2.4 ByBo-utstillingen 2007 – 2017 – "Klimavennlig byutvikling"	X		
2.5 Energi- og klimasatsning i Vestregionen	X		
SKIEN			
2.1 Arbeidsgruppe for å kartlegge og planlegge energibruk i kommunale bygg ("Klimakutt-Grenland")	X		
2.2 Innen 2010 skal minst 2 mill. kWh av varmebehovet i kommunale bygg dekkes av ny fornybar energi, og energiforbruket per m2 skal reduseres med 10 %	X		
2.3 Tilskudd fra varmepumpe og spillvarme skal økes med 32 mill kWh/år i forhold til 2000 (off. og privat sektor, inkl. husholdningene)	X		
2.4 Etablering av fjernvarmeanlegg, Skien Fjernvarme (utrede)	X		
2.5 Varmepumpeanlegg for varmeproduksjon og kjøling, Klosterøya as	X		
PORSGRUNN			
2.1 Arbeidsgruppe for å kartlegge og planlegge energibruk i kommunale bygg ("Klimakutt-Grenland")	X		
2.2 Etablering av fjernvarme Herøya (gjennomført)			X
2.3 Boligprosjekt Urædd –miljøhensyn		X	
2.4 Stimulerer til energiomlegging og effektivisering	X		
2.5 Effektivisere kommunale eiendommer		X	
KRISTIANSAND			
2.1. Fjernvarme med hovedledning langs stamlinje for bussmetro, utvidelse Randesund/Sørlandparken		X	X
2.2. Reduksjon av energibruk i kommunale bygg med 10 % innen 2012 sett i forhold til 2005, 20 % i 2020 (Knutepunkt Sørlandet)	X	X	X
2.3. Satsing på fornybar energi i nye bygg og utbyggingsområder (KSØ), øke andelen av stasjonær energibruk som dekkes av fornybar energi fra 1,5 i 2005 til 3 % i 2012 og 5 % i 2020.	X		
2.4. Kommunale bygg skal som hovedregel benytte seg av FV/NV der dette er mulig (både nye og gamle bygg)	X	X	
2.5. Det innledes samarbeid med kommunene i knutepunktet om Enøk og energiledelse i eksisterende bygningsmasse			
2.6. Utenfor konsesjonsområder for FV/NV baseres kommunale bygg normalt på fornybar energi (bioenergi, solenergi, omgivelsesvarme). Strøm til oppvarming fases i hovedsakelig ut innen 2020, bortsett fra strøm til varmepumper.	?		
2.7. Oljekjeler i eksisterende kommunale bygg erstattes med kjeler basert på fornybar energi eller fjernvarme innen 2012	X	X	X
2.8. Grønn elkraft benyttes i alle kommunale virksomheter	X		
STAVANGER			
2.1 Plankrav til nye boliger, kontor- og næringsbygg:			
2.1.1 Byggene skal tilrettelegges for utvikling og bruk av alternative energikilder til elkraft til oppvarming og varmtvann, og		X	X
2.1.2 I feltutbygginger og transformasjonsområder skal byggene tilrettelegges for vannbåren varme.			

2.2 Pilotprosjekter: Urban Sjøfront og Norwegian Wood – lavenergibygg.			X
2.3 Nye bygg som reises i kommunal regi eller på tomter eiet av kommunen skal være lavenergibygg		X	X
SANDNES			
(mest målformuleringer)			
2.1 Redusere energibruk og klimagassutslipp i kommunens egen bygningsmasse og virksomheter		X	
2.2 Redusere energi og klimautslipp for nye bygg og utbyggingsområder		X	
2.3 Redusere energi og klimagassutslipp fra utbyggere, næringsliv og innbyggere		X	
2.4 Redusere energi og klimagassutslipp ifm. arealplanlegging, transport og byutvikling (det er satt i gang arbeid med å konkretisere klima- og energiltak)		X	
BERGEN			
2.1. Retningslinjer for energieffektive bygninger i nye utbyggingsområder	X		
2.2. Bygging av passivhusboliger i Sædalen	X		
2.3. Bygging av ny svømmehall og videregående skole med framtidrettede energiløsninger	X		
2.4. Ny Søreide skole	X		
2.5. Kommunale boliger for vanskeligstilte med passivhusstandard	X		
2.6. Utskifting av oljekjeler utenfor konsesjonsområde for fjernvarme		X	
2.7. Ny Krohnborg skole – et nytt lokalsenter med energi- og miljøambisjoner		X	
2.8. Rehabilitering av kommunale boliger		X	
2.9. Utvidelse av Fjernvarme i Bergen	X		
2.10. Lokale Fjernvarme nett	X		
2.11. Ny fornybar energiproduksjon			
TRONDHEIM			
2.1 Energiforbruket i 150 kommunale bygninger skal reduseres med 16 % 2003-2008		X	X
2.2 Strømsparegrisen – rettet mot skolelever/skoler		X	
2.3 Nardo skole og barnehage (40 % lavere energibruk enn TEK 07) – et pilotprosjekt		X	
2.4 Ny forskrift om feiing, ettersyn og service av alle fyrkjeler som er i drift i Trondheim			X
2.5 Energispareprisen – en pris til virksomheter som går foran med fremtidsrettede løsninger for redusert energibruk i Tr.k.			X
2.6 24 kommunale skoler og sykehjem konverteres til vannbåren varme og fjernvarme 2004-2009			X
2.7 Ingen kommunale bygg skal benytte olje etter 2012		X	
2.8 Deltar i "Bioenergi i kommuner"			X
2.9 Ny varmesentral i tilknytning til Ladehammeren komm. renseanlegg	X	X	
2.10 Eco-city			X
<u>Forslag til samarbeidsområder med staten/framtidens byer:</u>			
2.11 Endringer i lovverk knyttet til energiløsninger i bygg: Gi kommunene sterkere styringsrett.			
2.12 Nasjonale støtteordninger til FV, bioenergi, konvertering til vannbåren varme, mv.	X		
2.13 Prosjekt "Klimanøytrale boformer" (mulig område: Brøset)			

TROMSØ

- 2.1 Plan for Enøk i eksisterende bygningsmasse (i kommunens egne) og lavt energiforbruk i nye bygg. Alle kommunale bygg >500 m2 tilknyttes Rådhusets SD-anlegg
- 2.2 Lokal energiutredning sammen med Troms Kraft Nett AS (toårig rullering)
- 2.3 Gradvis utfasing av oljefyring (overgang til gass/LNG, bioenergi, VP eller lignende)
- 2.4 Energigjenvinningsanlegg – forbrenning av restavfall – med høy energiutnyttelse, og at minst 50 % av varmen skal være solgt innen 2015.
- 2.5 Tilrettelegging for etablering og utvidelse av fjernvarmenett og – omsetning.
- 2.6 Klimavennlig boligplanlegging med tanke på å utnytte lokale energiressurser, men også ta hensyn til klimatiske forhold og endringer av disse.
- 2.7 Utnyttelse av varme i avløpsvann og fallenergi fra vannmagasiner
- 2.8 Tilrettelegging for vindkraft og minivannkraftverk
- 2.9 Anvendelse av LNG
- 2.10 Bioenergi – stimulere til etablering av organisasjon/aktører for omsetning av bioenergi

x
